

1. MÁRIA ÉS JÓZSEF ÚTJA BETLEHEMBE
(Lk 2,1–20)
Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszama: 1.

TEOLÓGIAI ALAPOZÁS

(Felhasznált irodalom:

Bartha Tibor (szerk.): Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest, 1995, Kálvin Kiadó.
Biblia magyarázó jegyzetekkel. Budapest, 2004, Kálvin Kiadó.
Szűcs Ferenc: Hitvallásismeret, Budapest, 1995, Ráday Nyomda.
Goppelt, Leonhard: Az Újszövetség teológiája. Fordította Dr. Szathmáry Sándor. Budapest, 1992, Református Zsinati Iroda Tanulmányi Osztálya.
Szabó Andor: „Lábam előtt mécses a te igéd...” Budapest, 1995. Kálvin Kiadó.
Dr. Török István: Dogmatika, Amsterdam, 1985, Free University Press.
Varga Zsigmond: Lukács evangéliumának magyarázata. in J. K. Budapest, 1995, Kálvin Kiadó.
Szathmáry Sándor: Ünnepeink üzenete, Miskolc, 2005.
Eduard Schweizer: Das Evangelium nach Lukas, Göttingen, 1986, Vandenhoeck and Ruprecht in Göttingen.
Kálvin János: Tanítás a keresztyén vallásra. Budapest, 1986, Kálvin Kiadó.
<http://www.youtube.com/watch?v=bmY8QeubqQQ>

Jézus születésének körülményei

Betlehem:

Jézus születésének a helye Jeruzsálemtől 10 kilométerre, délre fekvő település. Nevének a jelentése: Kenyér háza. Valószínűleg onnan ered az elnevezés, hogy Júdea pusztájában ez volt az a lakott hely, amelynek termékeny volt a környéke. Sokszor említi a Szentírás Betlehemet. Mikeás próféta jövendölése szerint: „*Te pedig, efráta Betlehem, bár a legkisebb vagy Júda nemzetségei között, mégis belőled származik az, aki uralkodni fog Izráelen. Származása visszanyúlik a hajdani időkbe, a távoli múltba.*” (Mik 5,2) Jézus szülei bár nem Betlehemben laktak, mégis azért, hogy a prófécia beteljesüljön, olyan történeti helyzetet alakított Isten, hogy oda kelljen a szülőknek utazni. Nem a dicsőség városában, Rómában, hanem a szegénység városában, Betlehemben születik meg a Megváltó.

Testet öltés: Jézus Krisztus elhagyva a mennyet, magát megüresítette (Fil 2). Nem szűnt meg Istennek lenni, hanem elrejtette istenségét. Lemondott egy időre a mennyei dicsőségről, de nem lett ez által kevesebb, hanem felvette magára a bűn által megromlott emberi testet. Ez az elrejtés látható a születésének a körülményeiből is. Nem a dicsőséges városban, hanem egy gazdaságilag jelentéktelen, de teológiailag (prófécia szólt erről) jelentős helyen, nehéz körülmények között, egy áltagos családba született bele. A születése körülményei előre vetítik a sorsát is.

Történelmi körülmények

Augustus császár:

Lukács evangélista fontosnak tartotta, hogy konkrét történelmi adatok közlésével mondja el Jézus születésének a történetét. Augustus császár eredeti neve: Gaius Octavius Caesar volt, az első római császár, aki Kr. e. 27-től Kr. u. 14-ig uralkodott. A kor, amelybe született, a világmegváltó várakozásában élt. Vergilius, római költő Kr. e. 40-ben megjövendölte, hogy a világmegváltó egy új, boldog korszakot teremt meg. Ezeket az ígéretek Augustusra vonatkoztatták. Magát nevezte el „Magasztos”-nak. Ezzel a melléknévvel korábban csak az isteneket illették. Mivel hosszan tartó véres háborúk és polgárháborúk után a Római

Birodalomban békét teremtett, őt tekintették a megváltónak. Ezt a véres kezű uralkodót állítja szembe Lukács evangélista az igazi Megváltóval és Békehozóval, aki egy gyenge gyermekként született a világra. Augustus népszámlálást rendelt el, ami miatt Józsefnek és Máriának Betlehembe kellett elutazni.

Cirénius:

Teljes neve Publius Sulpicius Quirinus volt, Szíria római helytartója. Ő hajtotta végre az Augustus által elrendelt népszámlálást. Kétszer volt helytartó Szíriában. Kr. e. 6-ban (v. 5-ben) és Kr. u. 6-10 között. A görög kifejezés egyébként nemcsak helytartót jelent, hanem katonai hatalommal rendelkező személyt is.

Népszámlálás:

A népszámlálás célja több volt, mint a lakosság megszámlálása, azért rendelte el Augustus, hogy nyilvántartásba vegyék az adóköteles lakosságot. Az „*egész föld*” (Lk 2,1) kifejezés a Római Birodalom neve volt abban az időben. Mivel Palesztina akkor a Római Birodalom része volt, így ott is népszámlálásra került sor. Ezek az összeírások általában mindig nagy felháborodással töltötték el a zsidó lakosságot, mert arra emlékeztette őket, hogy egy pogány nép leigázta őket. Ennek a népnek a vezetője magának isteni rangot és tiszteletet követelt. Ezeken a népszámlálásokon mindenkinek kötelező volt megjelenni egészségi állapotától függetlenül. A feleségeknek kötelező volt a férjükkal menni. A „*maga városába*” kifejezés vagy a birtokainak a helyét vagy lakóhelyét jelentette.

Születés:

Lukács nem részletezi a születés körülményeit, hanem csak tényyszerűen megállapítja, hogy eljött az ideje, és megszületett Jézus. A szállás nem feltétlenül vendégfogadó házat jelentett, hanem magánházat. Jézust egy állatok etetésére szolgáló, bizonyára kőből készült jászolba fektette Mária. Ez nem volt szokatlan abban a korban. Mária elsőszülött gyermekét szülte meg, ami azt jelenti, hogy nem egyetlen gyermeke volt. A Fő hangsúly viszont itt azon van, hogy az elsőszülött gyermeke Jézus Krisztus, Isten Fia.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

A karácsony a kisiskolások kedvenc ünnepei közé tartozik. Örülnek a téli szünetnek, a karácsonyfának, a család együtt ünneplésének. Szívesen vesznek részt akár még műsorokban is. Ezért a karácsony alkalmas arra is, hogy a gyülekezet közösségében feladat bizzunk rájuk a karácsonyi műsor során.

Jézus születési története már alapvetően ismerős a gyermekek számára második osztályban. Ezért ne pusztán a történeten legyen a Fő hangsúly, hanem inkább annak a hátterén: hol, milyen körülmények között, miért született meg Jézus.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

Minimum	Optimum
<ul style="list-style-type: none">Bátoritással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban	<ul style="list-style-type: none">Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásbanLegyen képes elmondani Jézus születésének történetét.

<ul style="list-style-type: none"> • Tudja elmondani a tankönyvi képek és szöveg alapján Jézus születésének történetét. • Segítséggel értelmezze a lecke Igéjét: Lukács evangéliuma 2,12. 	<ul style="list-style-type: none"> • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten tudja értelmezni és saját szavaival megfogalmazni a lecke Igéjét: Lukács evangéliuma 2,12.
---	---

ÓRAVÁZLAT–JAVASLAT

Fő hangsúly: Együttérzés felébresztés Jézus nehéz körülményei iránt, ill. annak a felismertetése, hogy Jézus a nehéz helyzetűeket is meg tudja érteni.

Értelmi: Jézus születési körülményeinek a megismertetése.

Érzelmi: Az együttérzés felébresztése a nehéz körülmények között született Jézus iránt.

Pragmatikus: A környezetében lévő, nehéz körülmények között élők ünnepének megszépítésére való indítás. (pl. Nyilas Misi akció, karácsonyi adakozás, stb.)

Óra fő része	Javaslatok	Módszertani javaslatok, Taneszköz
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>Születésnap naptár készítése Egy éves naptárba írjuk be, hogy kinek mikor van a születésnapja! Menjünk sorba, majd karácsonyhoz írjuk be Jézus születését! Adjunk arra is lehetőséget a gyerekeknek, hogy elmeséeljék egy születésnap élményüket vagy a születésnapokkal kapcsolatban egy vágyukat, stb.!</p> <p>Amikor a születésnapok beírásán túl vagyunk, beszélgethetünk arról, hogy ma hogyan várnak egy kisbabát, illetve Jézus korában hogyan váraoztak egy gyermekre.</p> <p>Kapcsolódó feladat: 1-2. feladat</p>	<p>Mivel karácsony még az első félévhez tartozik, így lehetőség van arra, hogy azoknak, akiknek már volt születésnapja az adott tanévben – egy közös köszöntést tartsanak, míg a többieknek az adott napon, vagy havonta egy hittanórán kedveskedjenek énekkel vagy valamilyen aprósággal a többiek.</p>
Feldolgozási javaslat	<p>Történetmondás vázlata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Augusztus császár rendelete. • Mária és József útnak indul Betlehembe. • A hosszú út. (Jézus első útja...) • Megérkezés: nincs hely, istállóban találnak helyet. • Angyalok útja a pásztorokhoz. <p>Kapcsolódó feladatok: 3-4. feladat a történet elmélyítéséhez és felelevenítéséhez.</p> <p>Szituációs játék Hogyan lehetne gondozni egy kisbabát, ha nem lennének hozzá mai kellékek? Játsszuk el a</p>	<p>A történetmondáshoz a 3. pontban ismertetett bábos feldolgozást is alkalmazhatjuk.)</p> <p>Szamar báb vagy szamar plüss állat („Kiscsacsi”) a történetmondáshoz, ill. szemléltető képek.</p> <p>A bemutatás szempontja lehet a csacsi szemszöge. Így még inkább lehetőség van arra, hogy az útra helyezzük a hangsúlyt.</p>

	gyerekekkel egy csecsemő gondozását úgy, hogy a Jézus korabeli (és a Jézus születésekor meglévő) eszközöket használjuk csak!	
Házi feladat	Rajzold le, hogy milyen karácsonyi ajándéokra vágysz! Azt is, hogy a testvére(i)d és szüleid minek örülnének!	Ellenőrzés a köv. óra elején. (Korábbi egyházi munkafüzet 5. feladata.)

TOVÁBBI ÖTLETEK

1. Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

TKEI 132-133. o. és TKGY 118-119. o.

A képen látható:

Kétoldalas tematikus kép. A pásztorok elindulnak Betlehembe, az angyal útmutatása szerint, az egyik pásztor már mutatja az irányt. Éjszaka van, a csillag mutatja a kised születésének helyét. Továbbhaladva megpillantjuk az állatokat: szamár, ökör, juh, majd fénykör által megvilágított Megváltót Mária kezében. József áll mellettük. A kised szalmán fekszik.

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

- Kik vannak a képen?
- Merre mutat az angyal?
- Mit mondhatott a pásztoroknak?
- A jobb oldali képen kik vannak az istállóban?
- Máriát, Jézust és Józsefet milyen állatok veszik körül?
- Miért szalmán, jászolban fekszik Jézus?
- Miért mentek a pásztorok az istállóhoz?

Olvassátok el a lecke szövegét!

- Miért kellett útra kelni Józsefnek és Máriának?
- Miért nem találták szállást Betlehemben?
- Végül hol éjszakáztak?
- Ki született meg akkor éjszaka?
- Az angyal mit mondott a pásztoroknak?
- Miért várták annyira Jézus születését az emberek?

Beszélgetéspontok az aranymondáshoz:

Aranymondás: „Találtak egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban.”

- Ezt a mondatot az angyal mondta a pásztoroknak. Ők tudták mit jelent a jászol. Te tudod-e, mi a jászol? Szerinted melyik szó jelentése igaz?
Etető, tároló, teknő, hinta, szalmatartó, szénatartó, bölcső, ágy
- Mit jelent a pólya? Neked volt-e pólyád, amikor megszületted?
- A kis Jézus bepólyálva fekszik az édesanyja ölében. Miért pólyálták be vastag, meleg anyaggal az újszülöttet?
- Neked volt-e jeled az óvodában? Mi volt az? Most is van jeled, amiről meg lehet téged találni, ha valaki belép az osztályotokba? Mi az?

2. A témához felhasználható énekek:

- Református Énekeskönyv: 315. dics. Krisztus Urunknak
- Berkesi Sándor: Az Úrnak zengjen az ének: 76. Mi most azért jöttünk
- Berkesi Sándor: AZ Úrnak zengjen az ének: 77. Mind e világ örvendezzen
- Dicsérvétek az Urat: 105. Betlehem, Betlehem
- Dicsérvétek az Urat: 110. Elringatja Jézust
- Jézushoz jöjjetek: 90. Vígan zengjetez citorák – kánon
- Jézust áldja énekünk: 79. Ó, gyönyörű szép

3. Bábos feldolgozás a történethez

Mária és József útja Betlehembe a Lk 2,1–7 alapján, és a napkeleti bölcsek útja a Mt 2,1–12 alapján

Készítette: Kustárné Almási Zsuzsanna

(Felhasznált irodalom: Biblia magyarázó jegyzetekkel. Kiadja a Magyar Bibliatársulat megbízásából a M.R. E. Kálvin János Kiadója. Budapest, 1997.

Hoppál Mihály-Jankovics Marcell- Nagy András – Szemadám György: Jelképtár. Helikon Kiadó. 1990.

Tarbay Ede: Gondolatok a bábjátékról. főiskolai jegyzet belső használatra. Zsámbéki Katolikus Tanítóképző Főiskola, 1998.)

Bevezető gondolatok

A karácsonyi történetet szinte mindenki ismeri és szereti. Az ünnepet megelőző adventi időszak minősített, kiemelt ideje az évnek. Legjobb, ha ebben az időszakban a hittanórákat is a várakozás, készülődés hatja át, szemben a karácsonyi történet „tanításával”. A gyermekekhez érzelmileg a legközelebb álló ünnepkörről van szó, és nem gondolom, hogy csupán az ajándékozás szokása miatt, hanem mert egy gyermek születése felett örvendezünk, aki reményt, a sötétség elűzésének és az új élet kibontakozásának lehetőségét hozta erre a világra.

A bábos feldolgozás lehetősége szinte adja magát, hiszen a történet dramatikus megjelenítése már nagyon régóta ismert. A középkorban már Assisi Szent Ferencről is feljegyezték, hogy „1223 karácsonyán erdei barlangjában életnagyságú szobrokkal (Mária, József, a kis Jézus), valódi jászollal és élő állatokkal, mintegy az éjjeli mise díszleteként rendezte be a betlehemi istállót. A fáklyákkal érkező greccoi pásztorok előtt a megelevenedett jászol fölé láthatatlan zsinór segítségével angyalfigura emelkedett, hirdelve a Megváltó eljövetelét.”¹

Valószínűleg ennek hatására terjedt el egész Európában a karácsonyi betlehemes jászol állítása, ami mai napig igen népszerű.

Nem szükséges azonban ilyen messzire mennünk karácsonyi dramatikus, bábos szokások tekintetében, hiszen hazánkban szinte minden tájegységnek kialakult a saját játéka. A betlehemezés szokása a legtöbb magyar faluban elmaradhatatlan volt a karácsony ünneplésekor. A játékok egy része jelmez, dramatikus formában ismert, több vidéken azonban megjelent az ún. bábátancoltató betlehemezés. Ebben az esetben a pásztoroknak öltözött felnőttek, gyerekek házról házra jártak, és magukkal hordoztak egy fából készült jászolat, vagy templomocskát kicsi bábukkal. Ezek segítségével játszották el a születéstörténetet. A bábos betlehemezésnek sajátos fajtája az ún. titiri játék, ahol a bábokat alulról mozgatják. A színpad – ami többnyire dobozból, vagy fából készített kis templom, vagy házikó – alján kialakított

¹ Szentirmai László: Nevelés kézzel-bábbal. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.1998.30.

vájatokban történik a mozgás a bábok húzogatóásával, előre kitalált koreográfia alapján. A bábokat úgy készítik, hogy kisebb botokra textilanyagot kötöznek.

Ezekről nagyon sok leírás maradt fenn, amelyeket érdemes a karácsonyi történet feldolgozásába bevonni, ugyanis ezek a játékok alapvetően vidám hangulatú, humorral átszótt, ugyanakkor a történet „szentségét” őrző feldolgozások.

Kicsi gyerekekhez is közel álló lehetőség rejlik bennük, hiszen alkotásra, éneklésre, mondókázásra épül.

Jól bevonható a készülődésbe, játékba a szintén nagyon gazdag magyar karácsonyi népdalkincsünk. Akár ezeknek szövegére, dallamára is épülhet egy-egy bábtáncoltatás.

A népi játékokat nem szükséges (erre a hittanórák keretén belül talán nincs is lehetőség) teljes egészében alkalmazni, csupán a bennük rejlő „szellemiséget” átültetni a saját feldolgozásba.

Cél meghatározása: A karácsonyi történet „klasszikus” vers-ének-próza feldolgozása helyett engedjük, hogy a gyerekek a felszabadult játék által „bekerüljenek” a történetbe, megtapasztalják ezeknek a játékoknak rítus jellegét, ma is érvényes üzenetét.

I. Feldolgozási lehetőség

Elsőként egy olyan lehetőséget ajánlok, amelyhez a bábokat, eszközöket a gyerekekkel is elkészíthetjük. Az alulról mozgatható botos bábok kiválóan alkalmasak olyan jelenetek eljátszására, amelyek nem követelnek túlságosan kifinomult mozgást, inkább egyfajta ritmikus mozgásra épülnek. A betlehemes bábtáncoltatás éppen ilyen jellegű mozgást kíván.

A fakanálbábok elkészítése egyszerű, hiszen kisebb anyagdarabok szükségesek hozzá, amelyeket ún. „kötözéssel” technikával rögzítünk az alapra. Az arckarakterek kialakítása történhet ragasztással, vagy festéssel, a hajhoz, szakállhoz használjuk fonalakat, gyapjút, kenderkócot. Mivel ez a technika viszonylag gyorsan megvalósítható, hamar kézbe lehet venni a bábót, és adja magát a mozgatása. A gyerekek nagyon kedvelik.

A megfelelő énekek kiválasztásával szépen megjeleníthető Mária és József útja Betlehembe, valamint a napkeleti bölcsek útja.

Helyezzünk el a terem közepén egy asztalt, valami egyszerű, semleges színű vászonnal leterítve. Ennek közepére helyezzük el a „jászlat”, amelyet úgy készítsünk el, mintha egy kis barlang vagy fedett házikó lenne (alkalmanként vásárolható ilyen jászlacska karácsonyi vásárokon is). Ebben helyezzük el a Kisdedet, amelyet szintén elkötözéssel technikával készítsünk. A játék kezdetén a kis jászol még háttal van, nem látjuk a benne fekvő gyermeket.

Mária és József elindul Betlehembe, jelöljük ki számukra egy szép ívű útvonalat. A bábokat a gyerekek a lépések ritmusára, illetve az ének ritmusára mozgatják.

Az asztalhoz érve a jászlacska mögé állnak, akár le is guggolhatnak, vagy térdelhetnek (a bábok látszanak). Újabb ének következhet, a születést idézve. Készítsünk angyalfigurákat is, amelyek most két oldalról, felülről érkeznek, és odahajolva megfordítják a kis jászlat, úgy, hogy most már láthatóvá legyen a kisded. A bábmogató gyerekek ilyenkor nyugodtan használhatják a saját kezüket a mozdulat elvégzésére úgy, hogy a másik kezükben a bábót tartják. Az angyalok az asztal két oldalán, a jászol „felett” maradnak.

Ezt követően az asztal előtti térbe érkezik egyik oldalról Heródes, másik oldalról a napkeleti bölcsek. Itt alkalmazhatunk (pl. Heródesnél) erőteljesebb hangeffektet, mert fontos, hogy legyen a játékban feszültség is. Ennél a jelenetnél például nyugodtan adhatunk Heródes szájába olyan szöveget, amelyet a népi játékokban használtak. Például: „

*„Én vagyok Heródes, Heródes, a zsidók királya,
Nálamnál nagyobb urat nem ismerek,
Nincs is az a fickó legény, akitől félek,
Még csak az haláltól, a zsidó kormányzótól sem.”*

Ezzel meghatározzuk Heródes karakterét, a történetben elfoglalt helyét és szerepét. Elhangzik egy párbeszéd a napkeleti bölcsekkel, aki elindulnak Betlehem felé, Heródes pedig a másik irányba távozik.

Ők hasonló módon vándorolnak, mint József és Mária. Megérkezve a jászolhoz hódolnak a kisdednek. Ez egyszerűen kifejezhető a bábok meghajtásával.

Egy összképpel, és énekekkel záródhat a történet (például a Dicsőség mennyben az Istennek kezdetű dicsérettel).

Ennek a játéknak lehet egy másik változata az, amikor ún. óriásbábokat² készítünk. Ezekhez seprűnyelet használunk, és szintén elköltözéses technikával dolgozunk. A bábok fejét ezúttal kitömjük és rákötjük a botra. Ez az ún. vajang típusú báb, amelyeket a ruha alatt egy tartórúddal lehet tartani, és a kezetek ki lehet alakítani úgy, hogy azokon is legyen mozgatópálca, amelyek segítségével a kéz is megmozdulhat. Ez azonban el is hagyható, a kezeket mozgatópálca nélkül is megmozdíthatjuk.

Az egész alakos vajang bábu keleti eredetű, arányai emberi arányok, de felépítése az embernél nyúlánkabb, és legfőbb meghatározója, hogy több ember mozgatja.²

Ezek a figurák szép, méltóságteljes mozgásra képesek, ezért elsősorban tündérmesék, hőstörténetek, eredetmondák feldolgozásánál ajánlják alkalmazásukat.³

A játék menete ebben az esetben is lehet ugyanaz, mint az előzőekben, annyi különbséggel, hogy itt nem asztalnál játszunk, hanem térben. A gyerekek maguk előtt tartva mozgatják a bábokat.

Ez a játék (a bábok méretét tekintve) alkalmas arra, hogy akár templomban is bemutassák a gyerekek a történetet. Amennyiben lehetőség nyílik rá még advent idejében, a karácsonyi szünetet megelőzően az adott osztály végigjárhatja az iskolát a játékkal, ezzel is felidézve a betlehemezés szép szokását.

Felhívnam a figyelmet a bábok készítésénél az anyaghasználatra: egyrészt az anyagok minőségére, másrészt a színek használatára. A figurák nagy többségének öltözete ugyanis évszázadok óta meghatározott színszimbolika alapján készül. Azért fontos erre figyelni, mert a színeknek kifejező ereje van a történetben. Ennek alapján Mária ruhája mindig bordó színű, míg köpenye vagy kendője világoskék. A kisded is kék vagy fehér színű pólyát kapjon. József, a pásztorok öltözete a föld anyagát, színeit idézik, míg a bölcsek színes, keleties, hosszú leplet viselnek, fejükön korona, illetve a szerezsenkirályon turbán.

Az angyalok könnyed, fehér vagy nagyon halványkék ruhát „viseljenek”, Heródes pedig mivel az alsó világot képviseli, annak színeit kapja, azaz vöröset, feketét.

Bábkészítéshez szükséges anyagok

Fakanálbáb: fakanál, kisebb méretű textilek, gyapjú, vagy fonal, ragasztó, vékony madzag, vagy erős, kötözésre alkalmas cérna, ragasztó, esetleg festék

² Tarbay Ede i.m.51.

³ Uo.51.

Vajang típusú báb: seprűnyél, vagy vastagabb tiplifa, nagyobb fehér vagy nyers színű vászon, különböző színű textilek, fejhez fehér vagy drapp színű pamut anyag, tömőanyag (vatelin), kötésre alkalmas madzag vagy cérna, hajhoz, szakállhoz gyapjú vagy fonal

II. Feldolgozási lehetőség

Ugyanezt a történetet eljátszhatjuk egyszerű, felülről mozgatható, filcből készült bábokkal is. Ezeket jó, ha a pedagógus készíti el, mivel a filcfigurák kivágása, összeillesztése, varrása nehéz lehet egy kisgyereknek. Készítsünk hozzá egy kicsi templomocskát (mintaként szolgálhatnak a népi betlehemes játékok templomai) dobozból, ami a játéktér szerepét tölti majd be. Úgy alakítsuk ki, hogy elől látható legyen a jelenet, mögötte viszont szabadon lehessen játszani.

Bábkészítéshez szükséges anyagok: különböző színű filc, cérna, tű, olló, drót, papírdoboz, festék.

